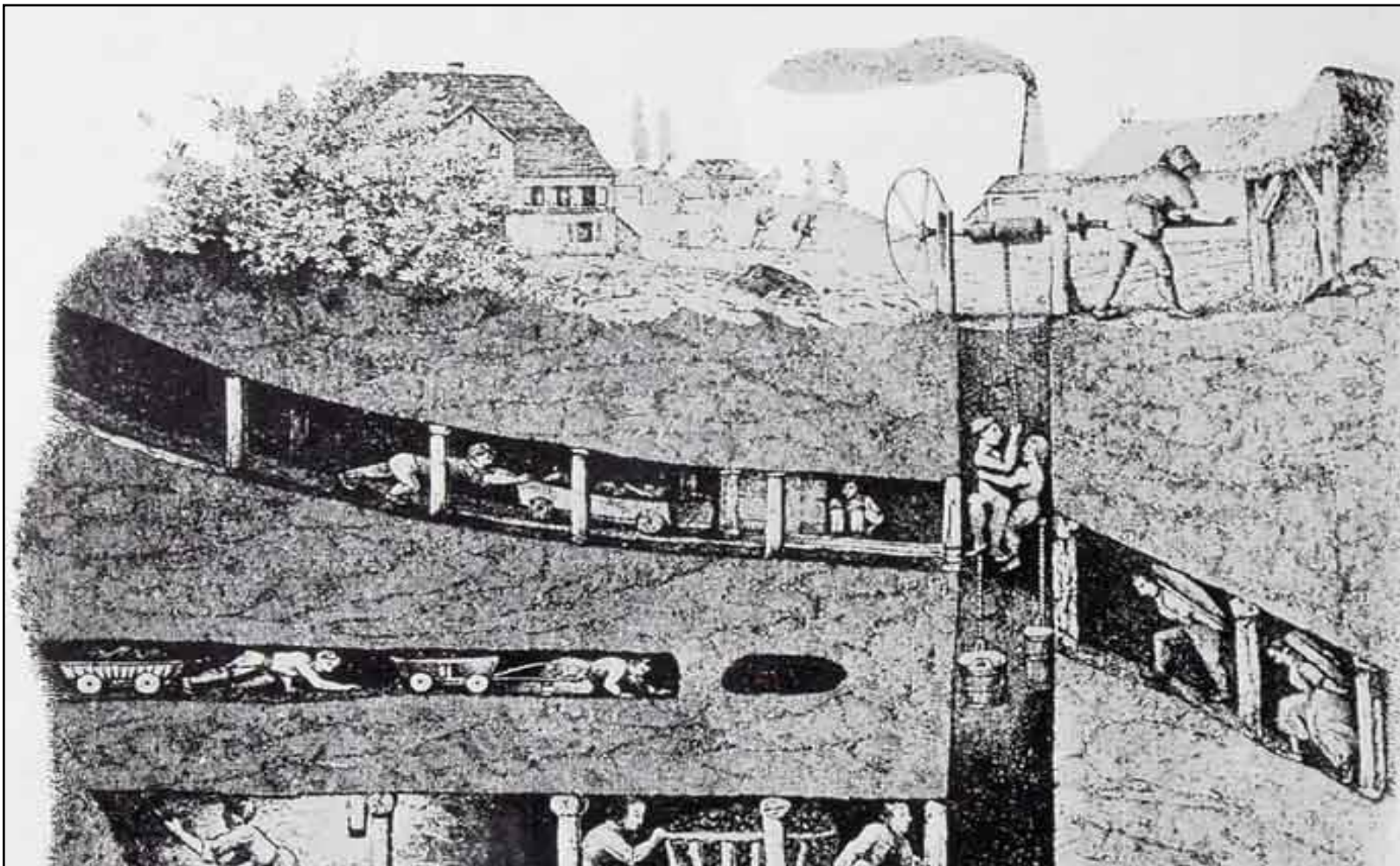

Teollistumisen vaikutukset

Säätyjen tilalle yhteiskuntaluokat

- Syntyperään perustuva yhteiskunnallinen asema alkoi säätyjen merkityksen vähentyessä menettää merkitystään
- Säätyjen tilalle
 - Kapitalistit = omistavaluokka
 - Keskiluokka
 - Proletariaatti = teollisuustyöläiset

Lapsityö oli yleistä jo ennen teollistumista. Pitkät työpäivät ja puutteellinen työturvallisuus aiheuttivat paljon onnettomuuksia.

Yhteiskunnan muuttuminen

- työ muuttui koneen ja kellon tahdittamaksi
- naisten ja lasten työ -pienet palkat
- Työpäivät aluksi pitkiä - jopa 12-tuntiset työpäivät lapsilla
- tapaturmat työturvallisuuden laiminlyöntien seurauksena
- kaupunkien slummiutuminen hallitsemattoman väestönkasvun seurauksena
- ahtaat ja epähygieeniset asumisolot
- yleinen elintaso kuitenkin parani vähitellen palkkatulojen kasvun myötä

Työväenliike

- Syntyi Englannissa
- Tavoite:
 - palkkojen korottaminen
 - työajan lyhentäminen
 - työolojen parantaminen
- työväenpuolue Saksaan vuonna 1863
- Karl Marxin Pääoma-teoksessa vuonna 1867 ajatus proletariaatin vallankumouksesta
- vallankumousta vastustavat sosialistit sosiaalidemokraattiseksi puolueeksi Saksassa vuonna 1875
- Vallankumousta kannattavia alettiin kutsua kommunisteiksi

Naisen aseman muuttuminen

- aiemmin synnyttävä ja kasvattaja
- palkkatulojen myötä naisen asema parani
- Syntyi uusia ammatteja
- naisten koulutusmahdollisuudet kasvoivat
- Nainen pääsi miehen holhouksesta vähitellen kohti tasa-arvoa
- Suomessa äänioikeus vuonna 1906
- toisaalta prostituution kasvu

Ympäristön muuttuminen

- tehtaiden päästöt ja vesistöjen saastuminen
- kaupunkien valumavedet ja myöhemmin viemäröinti kuormittivat vielä lisää vesistöjä
- ilman saastuminen hiilen polton myötä

Myös kaupungit muuttuivat!

Siirtolaisuus

- Siirtolaisuus alkoi jo 1600-luvulla
- 1800-luvulla väestön liikakasvu purkautui siirtolaisuutena
- vuosina 1820–1930 Euroopasta lähti noin 60 miljoonaa siirtolaista
- ensimmäiset lähtijät olivat Englannista, Irlannista ja Saksasta, myöhemmin myös Pohjoismaista
- suurin osa siirtolaisista suuntasi Amerikkaan
- aluksi farmareiksi, myöhemmin itärannikon teollisuuskaupunkeihin